

Τούρκων καὶ Κροατῶν. Ὁ αὐτὸς Μερκούριος, ὁ μετὰ πομπῆς ὀδηγῶν τοὺς αἰχμαλώτους τοῦ εἰς τὰς πόλεις, ἐν ἔτι 1510 ἀνηλεῶς κρουροῦντι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Bayard τοὺς αἰχμαλωτισθέντας Μουσουλμάνους, Βοσνίους καὶ Κροάτας, λέγων qu' ils n' estoient pas chrestiens (κεφ. 40). Ὁ αὐτὸς Στρατιώτης αἰχμαλωτισίας ἐν Βερώνη ἠμοσθενεῖς ἀντιπάλους, τοὺς στέλλει μετὰ δώρων εἰς τὴν πατρίδα:

“Ὅσους δ' αἰχμαλώτους τὸν ἐκ τοῦ Στρατιώτας τ' ἀνήμερα λεοντάρια, λέγω Μακεδονίτας, πάντας ἐλεημόνα τους, κ' ἐλευθέρωνέ τους, καὶ ὄπισθεν τοὺς ἔσταλνε, καὶ χρήματα ἔδιδέ τους· γιὰτ' ἦταν κ' τὴν πατρίδα του, κ' ἐκ τὸ αἶμά των νὰ χύσῃ τελείως ἐλυπότερο τοιοῦτο πρᾶγμα νὰ ποίσῃ. Κ' ἐκείνους δὲ οὐκ ἔμελεν εἶτα νὰ τὸν σκοτώσουν καὶ εἰς τὴν κόλιν κρυφᾶν μέσα νὰ τὸνε χρώσουν, γιὰτὶ μόνον ἐκείνον ἐφθόουντο εἰς τὴν μάχην, κ' ὅταν τὸν ἤθελαν ἰδεῖν εἰδείχαν του τὴν μάχην ἧ).

Ἐκ τῶν τελευταίων στίχων δεικνύεται ὅτι οἱ Στρατιῶται ἦσαν ἀληθεῖς Ἕλληνες, διότι πάσας τὰς ἀρετὰς των ἐπεσφράγιζεν ἡ πατρογονικὴ ἀμαρτία τῆς μέχρι φθόνου ἰσότητος. Τὴν κακίαν ταύτην τοῖς προσάπτουσι καὶ οἱ Βυζαντινοί. Ἐξομνῶμεν ὅτι ἐν ἔτει 1494 παρ' ὀλίγον νὰ διχιδραματισθῇ φοβερὰ τραγωδία ἐν Βενετίᾳ, διότι οἱ Στρατιῶται ἰδόντες τὸν δόγμα χαιρετήσαντα ἕνα μόνον ἀρχηγόν, τὸν Βουζύκη, ἐμελέτησαν ἀνταρσίαν, ὡς προσβληθείσης τῆς ἰσότητος. Ἀναντιρρήτως ὁ Μπούας διέπρεψε παρ' ἅπαντας τοὺς ἄλλους, διὸ καὶ ἐπαξίως ἐτιμήθη δι' ἐξαιρετικῶν τίτλων. Ἀνάγων τὴν ἀρχὴν τοῦ γένους του εἰς αὐτὸν τὸν Πύρρον, κατῆλθεν εἰς Πελοπόννησον, ἀφοῦ ἀπώλεσε τὴν πατρογονικὴν ἡγεμονίαν τοῦ Ἀγγελοκάστρου, καὶ ἔλαβε δι' αὐτοκρατορικῶν χρυσοβούλλων βασιλικά τινα φρούρια ἐν τῇ χερσονήσῳ. Καίτοι δὲ διακηρύττων ὅτι ἦτο Ἕλληνας τὸ γένος, ὡς πάντες οἱ ἄλλοι ἐντόπιοι, οὗτοι τὸν ἀπεκάλουν ξένον:

Κι' ἄλλοι ποῦ δὲν τὸ ξέρουσι λέγουσ' ὅτ' εἶνε ξένος (σελ 4).

Ἀφοῦ δ' ἐμεγάλωσεν ἐν τῇ Εὐρώπῃ, οἱ ἄλλοι Στρατιῶται θεωροῦντες ὡς κλέπτειν τῆς ἰδίας δόξης δυσφημοῦσιν αὐτόν, καὶ εὐχονται τὴν καταστροφὴν του. Ἀφελῆς Στρατιώτης, ὁ Ἰωάννης Κορωνάιος, ὅστις εἰκότως δύναται νὰ ἐπονομασθῇ ὁ loyal serviteur τοῦ Ἕλληδος Βαγιάρδου καταρᾶται οὕτω τοὺς φθονοῦντας τὸν κυριόν του ἄλλους ὁπλαρχηγούς:

Δάσκαροι, Καντακουζηνοί, Καθάραι καὶ Ραλαῖοι, καὶ Παηλόλογοι, καὶ Φραντζῆς μάλλον καὶ Μποχλαῖοι, ὅλ' οἱ Ρωμαῖοι μὴ φορὰ δὲν δύναται νὰ σώσουν τὴν ἀφεντιά σου, οὐδὲ ποσὼς τὸ κᾶν εἰς τὸ μισό σου, καὶ πάλιν σὲ κακίζουσι, δὲν θέλουν νὸ σὲ ἴδουσι, ἀμμὴ ἔπρεπε ποῦ τοὺς τιμᾶς ὅλοι νὰ σ' ἀγαποῦσι, νὰ σ' ἔχουν σὰν τὰ ἴμμάτια τους, νὰ σὲ μυριοδοξάζουν, τὶ δίχως σένα ὅλοι τους τίποτεος δὲν ἀξιάζουν... ὅσο ἔπρεπε νὰ σ' ἀγαποῦν καὶ νὰ σ' εὐχαριστοῦσι,

ποῦ σ' ἔχουν πάντα βοηθὸν εἰς ἕν τι σὲ χρειαστοῦσι, φθονῶντας σὲ κακίζουσι, κ' ἀντὶς εὐχαριστία ἂν ἤμποροῦσαν ζωντανὸν σ' ἐθάναν ἔς τὴν ἑστίαν. Κακίαν νᾶχουν κ' οὐ δύναμιν, κ' ὁ Κύριος νὰ τοὺς πέψῃ τὴν πλερωμὴν ἔς τὰ ἔργα τους καὶ νὰ τοὺς ἀντημέψῃ ἧ).

(Ἔπεται συνέχεια)

Κ. ΣΑΘΑΣ

Ο ΛΟΡΔΟΣ ΣΩΛΣΒΑΡΥ

ΕΝ Τῷ ΟΙΚῷ ΑΥΤΟΥ

Ἀγαμνήσεις.

Πρὸ δύο περίπου ἐτῶν εἶχον ἀναχωρήσει εἰς Ἀγγλίαν. Ὁ λόρδος Σώλσβαρυ ἐξῆλθε ἕνα Γάλλον, ὅστις νὰ δύναται, συνδιαιτώμενος ὡς φίλος ἐν τῷ οἴκῳ του, νὰ ἐξοικήσῃ τὰ τέκνα του εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῆς γαλλικῆς. Τὴν θέσιν ταύτην προσέφερον εἰς ἐμέ. «Ἐξαιρετος εὐκαιρία διὰ σᾶς, μὴ ἔλεγον, νὰ ἴδῃτε ἐγγύθεν τὴν ὑψηλὴν ἀγγλικὴν κοινωνίαν».

— Ναί· ἀλλ' ἐγώ, δεδηλωμένος δημοκρατικός, θὰ ἀποτελῶ παρεκκλίον ἐντὸς τοῦ ὀμίλου τῶν τόρων, στεροῦμενος ὅλως τῆς πρακτικότητος καὶ τῶν χαρισμάτων ἐκείνων. Εἶμαι τάχα βέβαιος ὅτι δὲν θὰ μοῦ διαφεύγουν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν λόγοι καὶ δὲν θὰ ἐκδηλῶ αἰσθητήματα, ἀπαρέσκοντα εἰς τοὺς ξενίζοντάς με;

— Ἦσυχάσατε· εἶνε λίαν συγκαταβατικοὶ καὶ ἐλευθέριοι, ὥστε θὰ ζήσετε μαζί των ἐν πλήρει συμπνοίᾳ, χωρὶς μάλιστα νὰ εἶνε ἀνάγκη νὰ προστέχετε εἰς τοὺς λόγους σας». Οὕτω συγκατανεύσας, ἐγκατέλιπον τοὺς Παρισίους, τὴν ἱατρικὴν, τὸ δίκαιον, καὶ τὴν Σχολὴν τῶν πολιτικῶν ἐπιστημῶν. Τίποτε δὲν ἤμπορεῖ νὰ μάλῃ τις μένων παρ' ἑαυτῷ· ἦ ἐν Ἀγγλίᾳ διαμονή μου μὲ κατέστησεν ἐνήμερον ἐνδιαφερόντων πραγμάτων!

Α'

Κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1883 ὁ λόρδος Σώλσβαρυ κατῆκει μετὰ τῆς οἰκογενείας του εἰς Διέππην, ἐν τῷ ἑαρινῷ οἰκίσκῳ Σέτιλ, ὅστις εἶνε κτήμα του, καὶ καλεῖται ἐκ τοῦ πατρωνυμικοῦ του ὀνόματος.

Μόλις ἀφικόμενον περὶ τὴν μεσημβρίαν, μὲ παραλαβάνει ὁ ὑπρέτης ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ καὶ μετ' ὀδηγεῖ εἰς ξενοδοχεῖον. Μόλις δ' εἶχον εἰσέλθει εἰς τὸ δωμάτιόν μου, καὶ παρουσιάζεται ἠφροῦντος ὑψηλὸς νεανίσκος ὡς δεκαπέντε ἐτῶν μὲ ζωηρὰν καὶ ἐλκύουσαν ὄψιν. Ἦτο ὁ δευτερός υἱὸς τοῦ λόρδου, ὅστις ἦλθεν ἐπ' ὀνόματι τῆς μητρὸς του νὰ ζητήσῃ συγγνώμην, κατ' ὅτι μόνον μετὰ δύο ἡμέρας θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐγκατασταθῇ εἰς

4) Κορωνάιος, σελ. 100.

4) Κορωνάιος, σελ. 151—152.

τὴν οἰκίαν, ἥτις ἦτο τότε πλήρης ξένων. Εὐτρέπιζομαι μετὰ σπουδῆς ὅπως πορευθῶ εἰς ἐπίσκεψιν τῶν γονέων του· ἀλλ' ὁ νέος εὐρίσκει ὅτι παρὰ πολὺ ἐπιμελοῦμαι τὴν ἐνδυμασίαν μου καὶ ἐπιμένει νὰ ὑπάγω ἐνδεδυμένος ὡς οἶόν τε ἀπερίττως.

Ἐν τῷ μεταξὺ λαμβάνει ἐν βιβλίον ἀπὸ ἐνὸς κίβωτιού μου· τὸ βιβλίον ἔτυχε νὰ εἶνε ἡ περὶ 'Ροβέρτου Πηλ μελέτη τοῦ Γκυζῶ.

— Τὸ ἐδιαβάτατε; μοῦ λέγει.

— Ναί· τί ἄνθρωπος αὐτὸς ὁ Πηλ!

— Τὸν ἀποστρέφομαι! ἀποκρίνεται· εἶνε προδότης». Τὸν παρατηρῶ μετ' ἐκπλήξεως.

— Εἶμαι συντηρητικὸς, ἐξακολουθεῖ· σεῖς εἰσθε φιλελεύθερος;

— Ναί.

— Θὰ συνεννοηθῶμεν μετ' ὀλίγον, θὰ ἰδῆτε».

Ἄφου ἐτελείωσεν ὁ καλλωπισμὸς μου, μὲ ἀναγκάζει νὰ ἀνέλθω μαζί του ὁρομαίως τὴν ἀπορρώγα ἀκτίγ, ἐφ' ἧς ἐγείρεται ἡ οἰκία. Καταφθάνω πνευστιῶν, μὴ δυνάμενος νὰ προφέρω οὐδὲ λόγον, καὶ ὀδηγοῦμαι ἐντὸς μεγάλης αἰθούσης πλήρους ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους κατ' ἀρχὰς δὲν διακρίνω. Ἡ προσβυτέρα κόρη χωρήσασα πρὸς ἐμέ·

— Σὰς περιμένομεν, λέγει, εἰς τὸ πρόγευμα· ἡ μητέρα θὰ ἔλθῃ μετ' ὀλίγον.

Εἰσερχόμεθα καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἐστιατόριον, ἐνθα ἀνταλλάσσομεν συγκεκομμένας τινὰς φράσεις περὶ καιροῦ, ὅστις εἶνε πολὺ κακός, καὶ περὶ τοῦ ταξιδίου μου. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον προσέρχονται εἰς αὐτὸ καὶ οἱ ἄλλοι κεκλημένοι. Μόλις ἀπευθύνουσι ἕνα χαιρετισμὸν καί... παρατηρῶ ὅτι οὔτε μὲ κυττάζουν κἄν, ἐμὲ ὅστις ἤλπισα ὅτι θὰ μὲ κατοπτέουν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν καὶ ἀπὸ πολλῶν ἐβδομάδων προπαρασκευαζόμεν πρὸς τοιαύτην κατόπτεισιν. Ἐφαναζόμεν ὅτι, χωρὶς νὰ καθίσταται τις ἀδιακρίτως περίεργος, δὲν ἦτο δυσάρεστον νὰ ἀντικρύξῃ διὰ τῆς ἄκρας κἄν τοῦ ὀφθαλμοῦ ἕνα ξένον, ὅστις μέλλει νὰ εἶνε καθημερινὸς συνδιατυμὼν. Εὕρισκον ἐμαυτὸν λίαν ἀρμόζοντα πρὸς σπουδὴν καὶ σχεδὸν ἐψυχραίνομην ἐκ τῆς βαθείας ταύτης ἀδιαφορίας. Πρὸς τούτους πολὺ μὲ ἠνώχλει ἡ συνθήεια, τὴν ὁποίαν εἶχον νὰ προγευματίζωσιν ἄνευ χειρομάκτρον, ὡς καὶ ἡ ἀνάγκη νὰ ὑπηρετῶμαι μόνος ἐν τῇ τραπέζῃ, καθ' ὅτι ἀποσύρονται οἱ ὑπηρεταὶ μετὰ τὰς πρώτας ὑπηρεσίας. Ἐν τούτοις ὁμολογῶ ὅτι ἐν τέλει βλέπων τὴν παράδοξον κατάστασιν, εἰς ἣν περιήλθον, εἶχα ὄρεξιν νὰ γελάσω.

Βαθμηδὸν ἐκινώθη ἡ αἰθουσα, ὡς ἐπληρώθη, καὶ ἐκινδύνεα νὰ μείνω μόνος, ὅτε εἰσῆλθε ἡ Λαϊδὴ Σῶλσβαρυ. Ἐγείρομαι, μοὶ τείνει τὴν χεῖρα, ὡς ἂν ἐγνωρίζομεθα πρὸ εἰκοσαετίας, μὲ ἔρωτᾷ περὶ τῶν ἀφορώντων με, ὁμιλεῖ περὶ βροχῆς καὶ εὐδίας... καὶ τίποτε περισσότερον.

Μετὰ παρέλευσιν δέκα λεπτῶν, εἰσέρχεται μὲ τὴν σειράν του ὁ λόρδος Σῶλσβαρυ. Ἐπαναλαμ-

βάνονται αἱ αὐταὶ φιλοφρονήσεις. Θλίβομεν τὰς χεῖρας ἀλλήλων φιλικώτατα, ἀλλ' ἐντελῶς κλειόμεν τὸ στόμα. Μὴ ὑπαρχόντων πλέον ἐν τῇ αἰθούσῃ ὑπηρετῶν, ὁ λόρδος ὑπηρετεῖται μόνος, πηγαινοέρχεται περὶ τὴν τράπεζαν, καὶ τέλος κάθηται.

Ἄνυπομόνως περιμένω τὴν ἐγερσιν τοῦ λόρδου ἢ τῆς μυλαίδης· τὰ ἄλλα μέλη τῆς οἰκογενείας ἔχουσιν ἐξέλθει τοῦ ἐστιατορίου, ἀλλὰ δὲν γνωρίζω ἂν πρέπει νὰ τὰ μιμηθῶ. Καὶ τί δὲν θὰ εἶδα νὰ ἤλλασσα θέσιν καὶ νὰ εἶχα ἐν χειρομάκτρον!

Τέλος πάντων ἐγείρεται ἡ μυλαΐδη, καὶ προθύμως τὴν μιμοῦμαι ἀκολουθῶν εἰς τὴν αἴθουσαν.

Εὐρίσκω ἐκεῖ δύο κυρίας, τὴν μίαν ἀδελφὴν, τὴν ἄλλην ἐξαδελφὴν τῆς οἰκοδεσποίνης, αἵτινες δὲν εἶχον λάβει μέρος εἰς τὸ πρόγευμα. Ἡ ἀδελφὴ τῆς μυλαΐδης εἶνε ἡ Ἀγγλὶς θεία, ἡ κλασικὴ θεία. Εἶνε λίαν ἀξιάγαστος, καὶ εἷς ἐκ τῶν γλυκυτέρων πόθων τῆς εἶνε ἡ συνδιάλεξις. Ἀρχίζομεν λοιπὸν νὰ συνομιλοῦμεν, ἀναμιγνυομένου ἐπὶ τινὰ λεπτὰ καὶ τοῦ πρωτοτόκου εἰς τὴν συνομιλίαν μας. Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν παρατηρῶ ὅτι πάντες εἶχον ἐγκαταλίπει τὴν αἴθουσαν, καὶ ὅτι ἤμην μόνος μετὰ τῆς θείας, ἥτις ἐπιλαμβάνεται τῆς ἀναγνώσεως ἐφημερίδος.

Εἷς μάτην ἀναζητῶ τὴν λαϊδὴν Σῶλσβαρυ διὰ νὰ τὴν ἐρωτήσω τίνι τρόπῳ ὤφειλον νὰ κανονίσω τὴν παρ' αὐτῇ διαμονήν μου. Εἶχεν ἐξέλθει καὶ μὲ τί κακοκαιρίαν!

Εἰσέρχεται μετ' ὀλίγον ἡ νεώτερα κόρη δηλοῦσά μοι ὅτι εἰς τὴν βιβλιοθήκην θέλω εὑρεῖ «πολλὰ γαλλικὰ μυθιστορήματα» καὶ τὰ πρὸς γραφὴν χρειώδη. Μετ' ὀλίγον καταφθάνει ὁ λόρδος Σῶλσβαρυ φέρον μοι τὸν Φίγαρω. Ἀλλὰ ταῦτα πάντα δὲν ἐξωμάλυνον τὴν θέσιν μου.

Κατ' εὐτυχίαν διακρίνας τὴν μυλαΐδην διερχομένην τὸν κήπον, σπεύδω πρὸς αὐτὴν καὶ τῇ ὑποβάλλω ἐρωτήσεις τινάς. Ἄλλ' ἡ ἀπόκρισις αὐτῆς μοὶ προξενεῖ δυσάρεστον ἐκπλήξιν, καθ' ὃ ἄλλους περιέχουσα ὄρους ἢ ἐκείνους τοὺς ὁποίους εἶχον ἀποδεχθῆ. Δὲν πρόκειται πλέον περὶ ἀπλῆς συνδιαλέξεως, ἀλλὰ περὶ διώρου παραδόστως μαθήματος εἰς τὰς δύο μικροτέρας κόρας τῆς οἰκογενείας: Κηρύττομαι πρὸς τοῦτο ἀναρμόδιος, προφασιζόμενος ὅτι ἤμην ἀπαρασκευάστος πρὸς τοιαύτην ὑποχρέωσιν ὑπερβαίνουσαν τὰς δυνάμεις μου. Ἄλλ' ἡ μυλαΐδη, ὡς μὴ εἶχε τίποτε ἐννοήσει, μοὶ λέγει κατ' ἐπανάληψιν οἷς:

— Εἶμαι πεπεισμένη ὅτι ὅλα θὰ πηγαινούν καλὰ, καὶ ὅτι κάμετε θὰ εἶνε καλὰ καμωμένον.

Παρ' αὐτῆς πληροφοροῦμαι ὅτι ἡ πρωτότοκος θυγάτηρ τῆς μέλλει νὰ νυμφεθῆ πρὸς τὰ τέλη τοῦ Ὀκτωβρίου ἐν Λονδίῳ μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ λόρδου σφραγιδοφύλακος. Μετὰ τὸν γ' μου, ὁ λόρδος μετὰ τῆς μυλαΐδης καὶ τῆς δευτεροτόκου θυγατρὸς θέλουσι ταξιδεῦσαι εἰς Hatfield, ἐξ οὗ θὰ ἐπανέλ-

ἴωσι τὸν Δεικέμβριον οἱ δὲ τρεῖς μεγαλύτεροι υἱοὶ θέλουσιν ἐπανέλθει εἰς Ὁξφόρδην. Ὡς πρὸς ἐμέ, θέλω διέλθει μετὰ τῶν δύο ἄλλων τέκνων ἐβδομάδας τινὰς εἰς Bournemouth, μετέπειτα ὀλίγας ἡμέρας εἰς Cranborn, καὶ πᾶσα ἡ οἰκογένεια θέλει συνενωθῆ εἰς Hatfield διὰ τὰς ἐορτὰς τῶν Χριστουγέννων.

Ἡ συνδιάλεξις ὑπῆρξε βραχεῖα. Ἀγγῆλον εἰς τὴν βιβλιοθήκην ὅπως γράψω ἐπιστολάς τινὰς καὶ ἀναγνώσω «τὰ μυθιστορήματα». Πρὸς τὰς πέντε, θέρυθός τις διεγέεται, ὁ θέρυθος τοῦ παρασκευαζομένου τείου. Κατὰ τὴν ὥραν τῆς λήψεως αὐτοῦ, ἀφοῦ ἀντήλλαξα ὀλίγας λέξεις μετὰ τῆς νεωτέρας, ἀνέμεινα μετὰ ταῦτα ἐν ὑπομονῇ τὴν ὥραν τοῦ δείπνου.

Περὶ τὴν ἐβδόμην καὶ ἡμίσειαν παρατίθεται τὸ δείπνον, εἰς ὃ παρακλήθηται ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐνστολή. Ὡς ἐν τῷ προγεύματι, ἐπίσης ἀδιαφύρως εἶχον πρὸς ἐμέ οἱ παρακαλήμενοι, οἵτινες εἶχον ἀνταλλάξει τὸ ἔνδυμα τῆς ἡμέρας δι' ἐορτασίμου περιβολῆς, ὑφιστάμενοι οὕτω πλήρη μεταμόρφωσιν. Ἐν Γαλλίᾳ ὑπάρχει βεβαίως διαφορὰ τις μεταξὺ ἐνδυμασίας ἡμέρας καὶ νυκτός, ἀλλ' αὕτη εἶνε πολὺ ὀλιγώτερον αἰσθητῆ. Καθ' ὅτι ὁ Ἄγγλος δὲν ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ εἶνε κομψός, ἀρκούμενος εἰς τὸ νὰ εἶνε ἐνδεδυμένος, ἐν ᾧ ὁ Γάλλος καλλωπίζεται. Ἄλλως τε διὰ τὴν παίξην τις κρῖκεται, ἢ νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς λεμβοδρομίας, δὲν εἶνε πολὺ σωστὸν νὰ φέρῃ ἔνδυμα καλλωπιμῶν.

Β'

Ποῖος πατήρ καὶ ποῖα μήτηρ, ὡς ἐκεῖνοι, ἐφάνησαν ποτε περισσότερον εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὴν τύχην των! Εἶνε σχεδὸν ὁμήλικες, πρᾶγμα κοινότατον ἐν Ἀγγλίᾳ. Πολλάκις εἶχον ἀκούσει κατ' ἐπανάληψιν ὅτι ὁ λόρδος Σῶλσβαρου εὐρίσκειτο ὑπὸ τὸ κράτος δυσθυμίας, προσρχομένης ἐκ στομαχικῆς παθήσεως ὁμολογῶ ὅτι ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ὅλως τὸναντίον παρετήρησα. Εἶνε ὑψηλός, εὐρύνωτος, μὲ μαύρην, πυκνὴν, καὶ ἀφθονοῦσαν γενειάδα διὰ λευκῶν τριχῶν κατεσπαρμένῃν, μὲ μακρὰν κόμην, καὶ φαλακρὸν μέτωπον. Ἡ φυσιογνωμία του εἶνε ἀγαθὴ, εἰ καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του καὶ αἱ γωνίαι τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐκφράζουσιν ἐλαφρῶς πονηρίαν τινά. Εἶνε καυστικώτερος ἐν τοῖς ἔργοις ἢ ἐν ταῖς συνομιλίαις αὐτοῦ, καὶ ὅταν ἀπαγγέλλῃ τοὺς λόγους του, φαίνεται μοι ὅτι τελείως ἀποβάλλει τὸ διακρίνον αὐτὸν ἐν τῷ οἴκῳ πρᾶον καὶ πατρικὸν ὕφος.

Φέρεται δὲ φιλοφρονέστατα πρὸς με. Πάντοτε δρᾶττεται τῆς εὐκαιρίας νὰ μοι ἀπευθύνῃ φιλοφροσύνην τινά, καί, ὡς ἐκ καθήκοντος, οὐδέποτε σιωπᾷ πρὸς ἐμέ, ὡσάντις εὐρισκόμεθα κατ' ἴδιαν. Οὐδέποτε ἐπέτυχα ὅπως τὸν πείσω νὰ εἰσέλθῃ πρὸ ἐμοῦ εἰς αἴθουσάν τινα. Γλυκὺς εἶνε ὁ ἦχος τῆς φωνῆς του μέχρι θωπείας.

Μόνος αὐτὸς ἐκ τῆς οἰκογενείας δέχεται ἐλευθέρως τὴν «Καλημέραν», διὰ τῆς ὁποίας τὸ πρῶν τοὺς χαιρετῶ. Νομίζω ὅτι πολὺ ἐνοχλοῦνται οἱ ἄλλοι, ὅταν ἐκπληρῶ τὸ ἐν λόγῳ καθήκον, καὶ ἐπὶ τέλους θὰ καταργήσω τὸν τύπον τοῦτον, ὅστις τοὺς στενοχωρεῖ. . . πρὸ πάντων τὴν Λαίδην Σῶλσβαρου.

Ἡ Λαίδη εἶνε ὠραία καὶ μεγαλοπρεπῆς, πρὸ πάντων ὅταν εἶνε ἐν ἐπιστήμῳ περιβολῇ. Ἡ φυσιογνωμία της εἶνε εἰλικρινῆς, διαχυτικῆ, σπινοθηροβόλουσα ἐκ νοημοσύνης, καὶ ἐκφράζουσα ἀγαθότητα. Εἶνε λίαν εὐπαίδευτος, καὶ πεπρωτισμένη διὰ πολλῆς φιλοκαλίας καὶ ἀσφαλεστάτης κρίσεως. Ὅμιλεῖ πολὺ καλὰ τὴν γαλλικὴν, ἀλλ' εἶτε διότι εἶνε πάντοτε δυσάρεστον νὰ συδιαλεγῆται τις εἰς ξένην γλῶσσαν, εἶτε διότι ἀμφοτέρων τῶν φύλων οἱ Ἄγγλοι δὲν δύνανται ἐπὶ μακρὸν νὰ συδιαλεχθῶσι, κατὰ γενικὸν κανόνα, τηρεῖ πρὸ ἐμοῦ ὅχι εὐάρεστον σύστημα. Ὅμιλεῖ ἐπὶ πέντε λεπτά, καὶ μόλις οἰκειοῦται τις πρὸς τὸ θέλητρον τῆς ὁμιλίας της σταματᾷ ἀποτόμως.

Τὸναντίον αἱ δεσποινίδες θεωροῦσι καθήκον ὑπὸ τῆς εὐγενείας ἐπιβαλλόμενον νὰ συδιαλεγῶνται διαρκέστερον μετ' ἐμοῦ. Ἡ πρεσβυτέρα εἶνε λίαν ἐμβριθῆς καὶ μοι φαίνεται φύσις ὑπεροχος. Ἡ νεωτέρα εἶνε σωματώδης καὶ δητικῆ, ἀλλ' ἄνευ κακοτροπίας. Ἀμφοτέραι δύνανται νὰ συδιαλεχθῶσι καλῶς περὶ πάντων ἑκατέρας τοὺς λόγους ἴδιον διαπνέει θέλητρον. Εἶνε πλήρεις ἀπλότητος καὶ πλήρεις γνώσεων, ἄνευ σχολαστικότητος. Ἐν Γαλλίᾳ δὲν βλέπει τις σχεδὸν ἢ νεάνιδας σχολαστικὰς, ἢ βωθὰς, ἢ αὐθάδεις.

Ἐὰν αἱ Ἀγγλίδες δὲν ἔχωσι λάμπουσιν ἐπιφάνειαν, ὡς αἱ συμπολιτίδες ἡμῶν, ἀλλ' εὐρίσκειται παρ' ἐκείναις βαθύτης, ἀντέχουσα εἰς πᾶσαν δοκιμασίαν. Τὸ πνεῦμα τῆς Ἀγγλίδος συντελεῖ πρὸς αὔξησιν τῆς μαθήσεως αὐτῆς, καὶ εἶνε ὁρων διὰ τὸ ὅποιον οὐδόλως ματαιοφρονεῖ. Γινώσκει, θέλει νὰ γινώσκῃ, πρὸς δὲ θέλει νὰ μεταδίδῃ ὅτι γινώσκει. Ἡ Γαλλίς μόνον πνευματώδης εἶνε· ὡς πρὸς τὰς γνώσεις, ὀλίγα γνωρίζει καὶ ἀρκετὰ κακά. Ἡ μάθησις αὐτῆς εἶνε ἐν ἐπὶ πλέον κόσμημα· διὰ τὴν Ἀγγλίδα εἶνε ἀντικείμενον τῆς πρώτης ἀνάγκης.

Ὁ λόρδος Σῶλσβαρου ἔχει ἐπτὰ τέκνα. Ὁ πρεσβύτερος εἶνε εἴκοσι δύο ἐτῶν, λίαν δειλὸς ἐν τῇ πρὸς με συναναστροφῇ. Λίαν σοβαρός, λίαν ἐμπεφορημένος τῆς σπουδαιότητος τῶν κοινωνικῶν αὐτοῦ καθήκοντων, ἅτινα ἐκπληροῖ μετ' εὐσυνειδησίας ἀνωτέρας παντὸς ἐπαίνου. Θρησκὸς ἄνευ «θηρησκομανίας» ὡς λέγει ἡ θεία του, φιλεργότατος, δεξιότατος ἱππεύς, φιλόστοργος ἀδελφός, ἡδέως ἀποτίνων τὸν φόρον τοῦ ἀδελφικοῦ σεβασμοῦ. Προῦρισται εἰς τὸ πολιτικὸν στάδιον. Κατ' ἀρχὰς θέλει εἰσελθεῖ εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων. Ἄλλ' εἶνε ἀκαταδί-

κασμένος γὰ εἶνε λόρδος», ὡς μοι ἔλεγε στενά-
ζουσα ἡ μήτηρ του. « Δυστυχῶς, θὰ εἶνε
λόρδος». Εἶνε δὲ ὀλίγον μελαγχολικός ἕνεκα
τῶν φροντίδων τοῦ μέλλοντος.

Ὁ δεῦτερος υἱός, μανιώδης ἵπποδρόμος, εἶνε
ώραῖος καὶ εὐρωστος νεανίας, πλήρης ζωῆς, εὐ-
κινήσιος, πρακτικότητος καὶ εὐθυκρησίας σπα-
νίας εἰς τὴν ἡλικίαν του. Προώρισταί εἰς τὸ
ἐκκλησιαστικὸν ἐπάγγελμα. Ἀλλὰ μοι φαίνεται
ὅτι οὐδαμῶς ἐπικοινωνεῖ μετὰ τῶν εὐλαθῶν. Ὁ
ἐπίδοξος οὗτος κληρικός, ὅστις ζῆ ἐν τῷ κόσμῳ,
τρέχει εἰς τὰ κυνήγια καὶ τοὺς χορούς, καὶ
«θὰ νυμφεῦθῃ χαριτωμένην γυναῖκα», ὡς λέγει
ἡ μήτηρ του, εἶνε τύπος ἐκπλήττων πῶς ἐμέ,
Παρισινὸν καὶ καθολικόν, κατοικοῦντα οὐ μακρὰν
τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Σουλπικίου.

Ὁ τρίτος υἱός εἶνε λιάν δηκτικός τὸ πνεῦμα,
καὶ προορίζεται εἰς τὸ δικηγορικὸν στάδιον· θὰ
εἰσέλθῃ εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων, καὶ
εὐτυχέστερος τοῦ ἀδελφοῦ του, θὰ παραμείνῃ ἐν
αὐτῇ.

Ὁ τέταρτος ἔχει πᾶν ὅ,τι ἀπαιτεῖται διὰ
τὴν γαίην τις καλὸς στρατιωτικός. Ὡς πρὸς τὸν
τελευταῖον, τὸν ὁποῖον θὰ μορφώσωσιν εἰς δι-
πλωμάτην, δὲν διατάζω νὰ κηρύξω ὅτι εἶνε ἐκ-
πληκτικὴ ἡ νοημοσύνη του. Δυστυχῶς εἶνε
σαθρὰ ἡ υἰεία του.

Καταλλήλως δύναμαι νὰ τελειώσω τὴν ἀπα-
ρίθμησιν τῆς ὥραιας ταύτης οἰκογενείας, πα-
ρουσιάζων εἰς ὑμᾶς τὸν μνηστήρα τῆς πρωτο-
τόκου τῶν θυγατέρων, ἀγγλικὸν τύπον ἐν ὅλῃ
αὐτοῦ τῇ λαμπρότητι, ὥραιον νέον. Διὰ τῶν
διαυγῶν γαλανῶν ὀφθαλμῶν του δύναται τις νὰ
διακρίνῃ τὴν ψυχὴν του. Ὁ πατήρ του εἶνε
λόρδος σφραγιδοφύλαξ ἐν τῷ ὑπουργείῳ τοῦ Γλάδ-
στωνος. Πόσον ἤλλαξαν οἱ καιροί! Ἡ κόρη
τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀντιπολιτευσεως νυμφεύεται
τὸν υἱὸν Οὐίγου ὑπουργοῦ, ἄνευ θορύβου εἰμὴ
τοῦ ἐκ τῶν γαμηλίων ἐορτῶν!

Ἐν τῇ ζωογόνῳ καὶ λιάν εὐαρέστῳ πρὸς δια-
μονὴν οἰκία ταύτη ἀπολαύει τις ἐντελοῦς ἐλευ-
θερίας. Εἶχον ἔλθει τρέφων τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ ἄγ-
γλος πατήρ εἶνε εἰδός τι δεσπότη, κατὰ τοῦ
ὁποῖου δὲν τολμῶσι νὰ προσκροῦσῶσι τὰ τέκνα.
Πάντῃ ἄλλως ἔχουσι τὰ πράγματα, τούλαχι-
στον ἐν ἣ εὐρίσκομαι οἰκία. Ὁ πατήρ ἀκολουθεῖ
τὴν ζωηρὰν φαιδρότητα τῶν τέκνων. Παρὰ τῷ
λόρδῳ Σώλσβαρου δὲν ἐδοκίμασα ἔτι τὴν ἀνίαν.
Ἀλλὰ μοι λέγουσιν ὅτι ἔτυχον παρ' ὅλως ἐξαιρε-
τικῆς οἰκογενείας.

(Dr F. Coppini).

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Μεγάλη καὶ εὐωνος διάδοσις τῶν καλλιτεχνημάτων.—
Ἡ βιομηχανία καὶ αἱ ὥραιαι τέχναι.— Ἡ εὐρεία καλλι-
τεχνικῆ βιομηχανίας τῆς Ἰταλίας καὶ τῶν λοιπῶν ἐθνῶν.—
Τὰ ἐκ ξύλου πολυτίμα ἀνάγλυφα καὶ νέα μέθοδος ταχίστης
παραγωγῆς αὐτῶν.— Ἡ χαρτοποιία καὶ ἡ τεραστία ἀνά-
πτυξις αὐτῆς.— Παραγωγή χάρτου ἐκ ξύλων.— Σύντομος
ἱστορία τῆς κατασκευῆς τοῦ χάρτου.— Παραγωγή χάρτου
στερεοῦ, σκληροῦ καὶ ἀδιαθρόου χρησίμου εἰς τὴν κατα-
σκευὴν προϊόντων διαφόρων βιομηχανικῶν κλάδων.

Τὰ καλλιτεχνήματα σήμερον κατακλύζουσι
τὸν κόσμον. Αἱ ὥραιαι τέχναι συμπληρούμεναι ἢ
μᾶλλον ἀντικαθιστάμεναι κατὰ μέγα μέρος ὑπὸ
τῆς βιομηχανίας δύνανται σήμερον νὰ ἐπιδεικνύωσι
τὰ λαμπρὰ αὐτῶν ἀριστουργήματα καὶ ἐν τῇ
μᾶλλον πενιχρῇ καλύβῃ τοῦ ἀγρότου, ἥτις ἀντὶ
εὐτελοῦς τιμῆματος θὰ ἔχῃ μετ' ὀλίγον καὶ αὐτὴ
τὸ εὐτύχημα νὰ περικοσμηθῆται δι' ἐνὸς τοιοῦτου ἄ-
ριστουργήματος, μέχρι τινὸς κτήματος ἀποκλειστι-
κοῦ τῶν πλουσιῶν αἰθουσῶν τῶν πολυταλάντων
θητηῶν.

Ἡ σύγχρονος βιομηχανία ἀπὸ πολλοῦ ἔθηκε
τὸν ἀείποτε προοδεύοντα πόδα αὐτῆς ἐντὸς τοῦ
ἱεροῦ σηκοῦ τῶν ὥραιων τεχνῶν, ἀφ' οὗ πρότε-
ρον ἐξήρχοντο ὡς ἀπὸ θείας τινὸς ἐμπνεύσεως τό-
σα ἀριστουργήματα τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος.
Τὰ σπάνια καὶ βαρύτερα ταῦτα καλλιτεχνή-
ματα τὰ κρυπτόμενα ἄλλοτε μετὰ φθόνου μα-
κρὰν τῶν κοινῶν ὀφθαλμῶν ὑπὸ τῶν ὀλίγων κτη-
τόρων των, σήμερον διὰ τῆς ἀφθόνου καὶ εὐώνου
παραγωγῆς τῆς βιομηχανίας ἡσμεῖραι πολλὰ-
πλασιάζονται καὶ διαδίδονται μεγάλως.

Ἡ καλλιτεχνικὴ βιομηχανία σήμερον ἀντιγρά-
φουσα ὅσον οἷόν τε πιστῶς τὰ πρωτότυπα ἢ πα-
ράγουσα αὐτὴ ἄλλα τοιαῦτα καλλιτεχνικὰ προϊ-
όντα καὶ ἀδιαφοροῦσα ὡς πρὸς τὴν ὕλην καὶ τὰ
μέσα τῆς κατασκευῆς, διὰ τῶν εὐώνων τούτων
προϊόντων, ἅτινα παράγει ταχέως δι' ἰδίων με-
θόδων καὶ ἐξ ὑλικῶν καὶ πλαστικῶν μιγμάτων
ὀλιγοδαπάνων, καλλιεργεῖ ἐπίσης παρὰ τῷ λαῷ
τὴν αἰσθητικὴν φιλοκαλίαν καὶ ἀναπτύσσει παρ'
αὐτῷ τὸν ἔρωτα τοῦ καλοῦ καὶ ὥραιου.

**

Εὐρεῖα καλλιτεχνικῆ βιομηχανία ὑπάρχει πρὸ
πολλοῦ εἰς τὰ διάφορα ἔθνη, ἀλλὰ πρὸ πάντων
ἐν Ἰταλίᾳ, ἥτις καταπλημμυρεῖ τὸν κόσμον ὀλό-
κληρον διὰ τῶν ὥραιων αὐτῆς βιομηχανικῶν
καλλιτεχνημάτων ἐξ ἀλαβάστρου καὶ πρὸ πάν-
των ἐξ ἀργιλιώδους ἢ κεραμώδους γῆς ἀποσκλη-
ρυνομένης διὰ τοῦ πυρός. Ἐκ τῆς εὐπλάστου
ταύτης ὕλης διὰ τύπων ἢ ἄλλων ἐπιτηδείων μη-
χανημάτων καὶ διὰ μικρᾶς κατόπιν ἐργασίας τῆς
σμίλης ἢ κοπίδος ἀντιγράφονται κατὰ τὸ μᾶλ-

Ἐρωτηθεὶς ὁ Χίλων ποία πολιτεία φαίνεται αὐτῷ
ἀρίστη, ἀπεκρίθη· «Ἐκείνη, ἐν ἣ οἱ πολῖται μάλιστα
μὲν τῶν νόμων, ἥμιστα δὲ τῶν ῥητόρων ἀκούουσιν».